

# Székely Udvarhely

Csik-, Háromszék-, Marostorda- és Udvarhelyvármegyék székely érdekeit védő politikai ujság.

Előfizetési ára: egész évre 50 leu, félévre 25 leu, negyed-  
évre 12 leu 50 bani. Egyes szám 1 leu.  
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyílt-tér soronként 3 leu.

A szerkesztésért felelős:  
**Eberl András**  
Kiadja: A lapkiadó-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorheiu (Székelyudvar-  
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (Mossuth-utca) 31 sz.  
Megjelen minden vasárnap.

## Még nem érkezett el az ideje

Már régóta folyik a lázas munka itt is, ott is, hogy a Románia területén élő magyarságot és székelységet egy közös politikai program alapján egy pártba tömörítse. Ez ügynek előzményeit ismerjük, hiszen a székely vármegyékben láttuk, hogy milyen körmönfont huncutsággal alakították meg mindenütt a „magyar pártot” — bele akarván tömni és így **nyom-  
talanul eltüntetni abban a másfél ezer éves multtal bíró székelységet**... Szót erre nem kell vesztegetnünk.

F. hó 6-án Kolozsvárt aztán zászlót bontottak. Hogy ez a zászlóbontás milyen érzelmeket váltott ki az egyes helyeken, arra nézve idézhetjük egyik erdélyi magyar lap társunk nézetét; világos példájul annak, hogy a „Székely-Udvarhely” programját mások is megértik, helyesnek tartják és követik — csak éppen a feudális „magyar” pártiak nem...

A „Marosvölgyi Munkás” f. é. jul. 10 iki számában ezeket írja:

„Az aktív (minisztereknél tevékeny) és a passzív (tétlen) magyarok holnap együttes gyűlést tartanak, ahol bizonyosan megértik egymást és összealakulnak a Magyar Szövetségbe. Nem érdekel, nem leszünk ott. Pedig nem közönséges mulatság ígérkezik. Pukkasztó élvezet volna hallgatni az egykori magyar kormányok mindent megmagyarosító zsoldosaitól: a pióca újságírótól, a háboruba uszító főispántól, a román papokat internáltató politikustól, a magának ott is, itt is kijáró népképviselőtől, a Székelyföld hadiépítőjétől, élelmezési kormánybiztosától, menekültek gondviselőjétől, vezérektől és alvezérektől, mekkora bátorsággal harsogják el „régieiket”, azaz, pardon új programjukat. Mert nekik van sokféle. Nekünk csak egy volt akkor is, van

ma is és lesz holnap is. Ezért nem mehetünk velük egy uton még tízed-rendű kérdésekben sem, holott — ezt meg kell már ma állapítanunk — néhány követelésünket, mióta nemzeti kisebbség a hivatalos nevük, elég jól betanulták. Majd ha sokat, nagyon sokat tanulnak, elébb Kalotaszeg földműveseitől, azután a munkáslexikonból: akkor majd együtt leszünk román, magyar, német...”

Ismeretes a székely népléleknek álláspontja is, amelyet a „Székely-Udvarhely” képvisel s amelynek bátor hangadója és lelkes harcosa.

Többször megmondottuk *őszintén*: mi a szándékunk és ugyanazt az őszinteséget elvártuk volna a „magyar szervezkedés” uraitól.

E helyett már itt, Székelyudvarhelyen hallottuk Szakács Péter elnöktől: „Most még nem politizálunk, mert annak pillanata nem következett be”. Hallottuk ezeket Háromszékben, Csikban és uton-utfélen. A kolozsvári szervező gyűlésen is *Grandpierre* így szólott: „most egyéb okokról nem kívánok nyilatkozni”.

„Még nem jött el az ideje”. Ez a jelszó, ez a takaró, ez a mumus, amelybe mindent bele lehet magyarázni, minden hiányt pótolni; ez a felszabadítás, a Messiás várás, porhintéses beígérések maszlaga, amellyel a székely népet részeggé itatták, hogy ennek mámorában érenyeiket elejtse azon az általuk feltűrt országuton, amelyen a nép elevenen felébredni soha sem tudna és kielégíteni a személyi hiúságokat, a *politikai élet szimpadáról pedig elsüllyeszteni az igazi értékes embereket*.

Hogy *Ferencet* miért választották be és *Pált* miért mellőzték? Indok: „Nem érkezett még el az ideje”.

Ez a jelszó takarja el a program hiányosságát, ezzel adják magyarázatát annak, hogy az »önjelöltek« miért szerepelhetnek, mint nemzet- és kultúra mentők.

Nem más ez a jelszó mögötti bujkálás, mint

a legvaskosabb terror, amelynek háta mögött meglapulnak a magyarság antidemokratikus grófjai, 1000 holdasai, banknagyságai és amelyet a magyar egyházak ez idei vezetői támogatnak.

Ha ez a »magyar szervezkedés« tényleg a magyarságot és székelységet igazán képviselné, nem kellene hazug jelszavak mögé bujnia, mert

a magyarság és székelység soha alattomos nem volt.

Ezek az »önjelöltek« veszedelmes játékba fogtak. A bűnük elfogja söpreni őket és a kártyavár összedől.

„Nem leplezünk le féltve rejtett titkot, nem árulunk el fajiságot, és hazát, amikor kereken megmondjuk, hogy a magyarság szervezkedésében eddig történt események egyáltalán nem elégitthetik ki azokat a reménységeket, amelyeket az elszakított magyarság politikai megmozdulásához fűztünk.

Ezeket az eddigi cselekvéseket nagyon mondvasínáltaknak látjuk és ezt szomorúan megállapítva, nem bízhatunk azokban az eredményekben sem, amelyek az így indult tettkezségekből származhatnak.”

(„Tükör”, 1921. július 3.)

## Székely közoktatásunk hanyatlása.

Az iskolai év befejezésével épp alkalomszerűnek találjuk, hogy ezuttal Székelyudvarhely város közoktatási viszonyaihoz (a megváltozott állapotok közt) hozzászóljunk.

Mivel évezredes intézeteinket jól ismerjük s már számtalan esetben honoráltuk gyönyörű kulturális munkájukat, azért a jelen esetben hozzászólásunk középpontjába az *állami középiskolákat* (polgári) kell tegyük.

Eddig e témát kerültük, mert (a változott viszonyok szerint) ránk nézve új dolgok lévén, nem akartuk se így, sem úgy egy esetleges felületesebb közönségünket roszszul informálni. Az állami középiskola révén tulajdonképp a régi fiu- és leánypolgári iskoláinkat kaptuk vissza.

Ugy-e minderről elég keveset tudtunk?

No, de ennek meg is volt az oka! Az újjászervezés, a személyzeti kérdések miatt az iskolák csak okt. 15-én nyílhattak meg — nem is valami nagy zaj és fény között, mert a többi iskolából kimaradt növendékek kevés száma s a fizikai körülmények (gyászos emléktű gyermekmenhely) nem voltak alkalmasok arra.

Csendben dolgozott a két intézet s mentette meg azt a néhány tanu-

lót, akik a magas tandíjak miatt elveszték volna a székely nép-kultúrára nézve.

Évközben — amint hirt is adtunk arról — a kevés növendék címén az állam a fiúiskolát be is szüntette a következő tanévtől kezdődően s így Székelyudvarhely, a székely anyaváros elvesztett egy állami intézetet még pedig a főreál utódát! (Bűnös könnyelműség, nagymérvű rövidlátás volt beszüntetni akkor, midőn a főreálnak fellendülési ideje éppen közelgetett! Szedő.)

Ugyanez a veszély fenyegeti most a leányiskolát is!!

Pedig szükség van rá! Mi legalább úgy gondoljuk elméleti szempontból, mert — mondjuk meg őszintén — a felekezeti intézetek a magas tandíjakkal nem csinálhatnak igazi közoktatást! Költséges, drága iskola, csak a társadalom kiváltságosai, a gazdagok számára való; az ilyenek mellett szükség van az olyanra is, amely olcsón juttat a tanuláshoz mindenkit! (Az államnál 20 Leu beíratási díj kötelező, a 40 Leu tandíj alul az egészen szegénysorsuak mentesíthetők.)

A mult iskolai év elején és folyamán nem tettük szóvá az állami oktatás ügyeit, nehogy a reklámirozás

vádjába essünk. Az év folyamán azonban az érdeklődők meggyőződhetek arról, hogy az *semmitől sem tér el a felekezetiétől*, mennyiben az állami szempontok érvényesítését *egyenlő mértékben* ott is megkövetelték. S különben is az állam ezeket az iskolákat hangsúlyozottan *magyar nyelvi oktatással a magyarságnak adta*...

Most már teljesen tőlünk függ, hogy élünk-e az adománnyal vagy sem! Van egy, jó székely közmondás: a madarat addig fogd, amíg a kezében van, ha elengeded, vagy nem tudod megfogni, vagy keserves fáradságba kerül!

Az állam a maga középiskoláinak a volt főreál épületét adta oda! Erre az ideális megoldásra ugy-e a régi népes polg. leányiskola türethetetlen elhelyezése mellett nem is mertünk gondolni s most, amikor ez a megoldás az állam kuláns gondoskodása folytán valóra vált, akkor már könnyen el is veszíthetjük. Pedig a leányiskola a főreálépületében pompás, *fejlesztésre képes*, internátus beállítási sára is alkalmas elhelyezést nyert.

Ha a már — sajnos — elveszett fiúiskola után ráadásul ezt is kiengedi a székely közönség kezei közül, mikor veszteségének tudatára ébred, vajjon kit fog terhelni a felelősség?

Ezen iskola vezetését, tanárikarát semmiesetre sem, mert maguk is szomorú áldozatai a bizonytalan helyzetnek. Pedig ők is választhaták volna a magukra nézve könnyebb megoldást, ha költözködésük alkalomával kifelé vették volna utjukat, de ők a magyar oktatás érdekében a nehezebb szerepet vállalták.

Tudomásunk szerint a foglalkozásukkal össze nem férő piaci zajt kerülve, csendes munkálkodással igyekeztek iskolájuknak hivatást szerezni s viszont idejekorán világosították fel a helyzetről az arra illetékeseket.

Ha az intézet elvesz, az államot sem okolhatja senki ezért s ha a közönségünk nagy áldozatkészségével emelt épületet más célokra kénytelen majd az állam fehasználni, azért tisztán magát okozhatja, mert ő maga kényszerítette rá!

Az állam a két intézetet *minden kérdés nélkül* bocsátotta közönségünk rendelkezésére s a közönség magatartása dönti el a még megmaradt leányiskola sorsát: ha pártolja marad, ellenkező esetben elvesz.

Ha a közönség úgy találja, hogy az iskolára szüksége van, akkor *magának kell megtalálja a módot a megoldásra és nem másnak*. (Beküldték.)

## Gondolatok.

„Ez a szegény emberi faj nem azt a problémát oldotta meg, hogy boldogan éljen a természet fényében, hanem hogy testileg, szellemileg állandóan szenvedjen. Nem emelkedik ki veszületett tudatlanságából, nem emelkedik fel a művészet és tudomány értelmi élvezetére, hanem örökös, chimérikus becsvágygal kinozza magát. Különös társadalmi szervezet! Ez a faj nyájakra oszlott és időnkint látjuk, hogy a nyájak elvadulnak, nekikimennek egymásnak, a rovásukra élőködők intésének engedelmességek és a háboru alávaló Hydrája lekaszája az áldozatokat, melyek úgy hullanak el a vértől áztatott csatateréken, mint az érett kalászosok.

Ha majd az emberek jobban megtudják becsülni a természet nagyságát és szépségét, nem lesznek többé oly bolondok, oly durvák, de nem is lesznek oly hiszékenyek; hanem békében fognak élni, az Igazságok tanulmányozásába, a Szépnek becsülésébe, a Jónak gyakorlásába merülve!

*Flammarion C: A csillagok világa.*  
I. k. 11. o.

## HIREK.

— **Ismét elcsapták!** Nü, ná, majd nem csapják el, mikor rájuk bízta!... Ismét elcsapták és pedig másodszor is ugyan azok a »fegyelmi bírák« (a függetlenek, akik senkitől nem függenek, még saját lelkiismeretüktől sem!), a kik először is ítélték *Ébert* András székelyderzsi unitárius pap, a „Székely-Udvarhely“ felelős szerkesztője felett. Emlékezzünk. Lapozzunk vissza a „Székely-Udvarhely“ ez évi április 17-iki számára, melyből a most e hó 12-én ítélték »Független fegyelmi bíróság« halvány színekkel ecsetelt fotográfiája és bíraskodhatóságának értéktelensége, már széles körben ismeretes. Nem lephet meg tehát senkit a mostani ítéletkezés, sőt az lett volna meglepő, ha nem így cselekszenek. Természetesen más kérdés az, hogy vajjon igazságos és az ő helyükben főképp méltányos volt-e ítéletük?... Az elfogult ember, — józan felfogás szerint — csakis elfogult, tehát mindenképp igazságtalan ítéletet hozhat. A harag rossz tanácsadó. De hát, ha valakiben oly nagy az embergyűlölet, az elfogultság, hogy attól elfogultságát éreznie képtelen, akkor önként érthető, hogy az ítéltő képessége is csak ilyen lehet. Szabad gondolkodás, lelkiismeret-szabadság, legszabadalvább egyház, jöjjön el a Te országod! Krisztusi szeretet, világosítsd fel méltatlan szolgálodat!... Vezesd ki őket a sötétségből, hogy ne csak szólják, hanem cselekedjék is az igazságot...

— **Székely művész itthon.** *Palló* Imre, a budapesti Operaház kiváló művésze, 1921. július hó 13-án (szombaton) nagyszabású önálló ária- és dalestélyt ad Székelyudvarhelyt. A derék székely művészt *Berg Ottó*, az Operaház, karmestere kíséri zongorán és így biztosítva van, hogy a vármegyeszerte már is óriási érdeklődést tanúsító közönség, valóban ritkán művelzetben fog részesülni. *Palló* Imrét, a székelyudvarhelyi ref. kollegium egykori növendékét, mindenkinek hallania kell, mert ő a mienk és a mi székely fajunknak szerzett már eddig is elévülhetetlen dicsőséget a magyar főváros legelső művészeti intézetében. Egyetlen esté-lyének műsora a következő: 1. Gounod: „Faust“: Valentin imája. Bizet: Carmen: Toreador belépője. 2. Rubinstein: Asra. Csajkovszky: Im-már feledve... Denza: Ha szeretnél... 3. Rossini: Cavatina a „Sevillai borbély“ c. operából. Szünet. 4. Massenet: ária a „Heródiás“ c. operából. Meyerbeer: Dinóra, románc. 5. Székács: Oh mért oly későn és Fülembe cseng egy dal. Sztojanovics: Miron bordal. 6. Tarnay: Bucsú. Kacsóh: Szőke-barna. Kacsóh: Lányoknak való nótá.

— **Pontos címüket a tanfelügyelőséghez** haladéktalanul küldjék be: *Biró Lászlóné* szül. *Ulrich Anna* nyug. óvónő, öz. *Pálfi Sándorné* tanító özvegye, öz. *Tőke Istvánné* szül. *Fancsali Mária* tanító özvegye és *Ferencz Péterné* tanító özvegye. *Odorheiu*, 1921. júl. 11. Tanfelügyelőség.

— **Műsoros Anna-bál a Szejkén.** A boldog békeidőre emlékeztet az e hó 24-én (vasárnap) a „Szejke“ gyógyfürdőn, a legett és újra felépített „Székely Mózes“ vendéglő helyén levő tágas nagyteremben rendezendő első műsoros Anna-bál. A kiválóan összeválogatott műsort a „Székelykereszturi Műkedvelő Társulat“nak legjelesebb tagjai *Szemerjay Károly* rendező vezetésével és közreműködésével fogják betölteni s már magában ez is nagy érdekessége lesz az oly régen nélkülözött szejkai hírneves „Anna-bál“-nak. S ha ehhez még hozzá vesszük azt a különlegességet, hogy a fürdővendégek illusztris gárdájából: *Betegh Böske*, a budapesti Dunaparti Kamara Színház művésznője is egy külön műsorszámmal szíves lesz közreműködni, az estély érdekessége iránt méltán mutatkozik a legnagyobb érdeklődés. Műsor után természetesen reggelig tartó táncmulatság lesz. A részletes műsort külön falragaszok és lapunk jövő száma fogja a közönség tudomására hozni. *Ágh János* gyógyszerész, a fürdő áldozatkész bérője mindent elkövet, hogy a közlekedés pontos legyen és az egész napra kiránduló közönség legmesszebb terjedhető kíváncsáit is kielégítse. Készüljön mindenki az újra rendezett Szejke-gyógyfürdő békebeli első Anna-báljára.

— **Nem szabad** — még saját használatra sem — dohányt természetien. Akit tetten érnek, szigorúan büntetik. (2194—921. k. i.)

— **A vakokat boldoggá teszi** egy berlini hír, mely szerint *Kopányi Tivadar* magyar szemorvos Bécsben megoldotta azt a problémát, hogy szemgolyók átültetésével az elvesztett látóképességet vissza-adja. A fiatal magyar tudós felfedezéséről a bécsi tudományos körök a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak.

— **Fájdalmas húrok** pendülnek meg székely szívünk központján. Az elmúlt év húsvét táján Székelyudvarhelyről, a székelység anyavárosából elszállították az állami polgári leányiskola összes felszerelését Szászrégenbe. Most pedig — mint halljuk — a bölcs magyar korszak alatt elég helytelenül beszüntetett áll. főreáliskola felszerelését csomagolják és készítik Szászvárosba. Ezt minden székelynek mélységes sajnálattal fáj látni, mert azok az intézeti felszerelések mind a mi embereink kezemunkája, Székelyudvarhely város adófizető polgárságának pótaadófilleireiből valók. Ezért nőtt annyira a szívünkhez és e miatt oly fájdalmas nekünk azoktól megválni. Talán nem is lett volna okvetlenül szükséges ezt így csinálni? Hiszen tény az, hogy az állam rendelkezik az állami javakkal. De hiszen most már mi is itt az állam egyik tagozatához tartozunk. Ha lehet, muljék el tőlünk e keserű pohár...

— **Népünnepély.** A székelyudvarhelyi rk. egyházközség a vidék, bevonásával nagyszabású népünnepély rendezését határozta el augusztus 14-ére. A tervbe vett népünnepély programja teljesen ujszerű lesz és nagy meglepetéseket tartogat a közönség számára.

— **Jegyzői gyűlés.** Udvarhely-vármegye udvarhelyjárasi jegyzői egyesülete, mely miniszterileg jóváhagyott alapszabályokkal bír, e hó 12-én Székelyudvarhelyt rendkívüli közgyűlést tartott *Jakab Lajos* bögözi körjegyző, elnök vezetésével. A lendületes megnyitó után elhatározták, hogy a jegyzők közjogi helyzetének körvonalazása és fizetésüknek méltányosabb rendezése ügyében memorandummal fordulnak Dr *Gróza Péter* erdélyi miniszterhez. *Márton János* zetelaki jegyző a kartársi együttérzés ápolásáról igen szép beszédet mondott s ennek hatása alatt felkérték az elnökséget, hogy minden hónapban egyszer hívja össze a tagokat. Közgyűlés után *Szabó Károlynál* közebéd volt.

— **Brassóban — nincs „Világosság“**, mivel *Servatius alispán* a megjelenési jogra vonatkozó véghatározatot visszavonta. A munkásság ez egyetlen napilapjának további fennmaradásáért felelősek s remélhetőleg rövidesen lesz ismét „Világosság“ Brassóban.

— **Huszonöt éves papi jubileumát** ünnepelte folyó hó 16-án Dr *Szilveszter* Ferenc főgimnáziumi tanár Kézdivásárhelyt. A népszerű tanárt, író és jeles szónokot nemcsak Háromszék megye közönsége részesítette meleg ünneplésben, hanem az egyházmegye minden részéből pap- és tanártársai is elhalmozták jó kívánataikkal.

— **Az alkalmazottak** és minden más fizetéses egyének április 1-től már esedékes 6%-os adójának a munkaadók által köteleességszerűleg történő kivetéséről, beszédéséről és az adóhivatalokhoz való beszolgáltatásáról részletes utasítás a „Székely-Udvarhely” könyvnyomdájában Kosuth-u. 31. sz. kapható. Figyelmeztetjük az érdekelteket, kik bármilyen személyi szolgálatokért fizetést teljesítenek, hogy saját érdekükben sürgősen érdeklődjenek ez ügy iránt, mert a mulasztásokat ellenőrzik és szigorúan büntetik.

— **A Bárány Orbán Balázs Irodalmi Társaság** felújított eszméje, mellyel lapunk múlt számában mi is foglalkoztunk, széles körben keltett visszhangot. Ugy értesülünk, hogy ez az irodalmi társaság még az őszi időszak beállta előtt meg fog alakulni Székelyudvarhelyt, minden politikai és felekezeti tendenciák kizárásával. A társaság tisztán eszményi és irodalmi célt kíván szolgálni és keblében egyesít minden arra érdemes író állásra és felekezetre való tekintet nélkül. Egyedüli célja lesz a székely népkultúra fejlesztése és annak megismertetése más nyelvű polgártársainkkal is, hogy így a megértés és kölcsönös megbecsülés megszilárduljon az együtt élő, bár fajilag különböző, de a kultúra iránt érdeklődő egyénisége között.

— **Tanfolyamokra járnak** az állami néptanítók, hogy hivatalos feladataikat minél jobban teljesíthessék. Ezalatt pedig itthon a felekezeti nyugdíjasok és jobb vagyoni helyzetben levők, — papjaik befolyására — a szorgos mezeti munkával eloglalt népet, iskolai beiratásokkal zaklatják. Nem lehetne az ilyesmikkel őszig várni? Hiszen a tanév most is csak szeptemberben kezdődik... (Székely gazda)

— **Halálozások.** Özv. Balogh Józsefné sz. Vitélyos Mária életének 67-ik; özv. Tamásy Péterné sz. Gál Róza, néh. Tamásy Péter volt törvényszéki irodaigazgató özvegye, életének 64-ik, özvegyiségének 18-ik évében; Dániel Dénes 49 éves korában meghalt Székelyudvarhelyt.

— **Szökött katonák halála.**

E hó 12-én négy szökött katonát fogtak el Zetelakán, a falu határában a csendőrök. 13-án reggel, amint a községben kísérték, a Király- és Tóutca elágazásánál, az egyik legény beszaladt a Király-utca. Az egyik csendőr őrizetére maradt három legény közül is *Biró Péter* és *Sánduly Dénes* kerekét oldott s a Tó-utca irányában szaladni kezdtek. A csendőr többször megállásra szólította fel a fiukat, de azok nem engedelmeskedtek. Előbb a levegőbe lőtt. Azután pedig — mikor ez sem használt — egy-egy lövéssel halálosan megsebesítette a meggondolatlan székely fiukat. *Biró* azonnal, *Sánduly* pedig a községhez tartó történt beállítására után, kiszemvedett. A hiva-

talos boncolást és vizsgálatot Dr *Comsa*, Dr *Böhm* főorvosok, Dr *Szabó* vizsgálóbíró, *Florescu* koronaügyész, a csendőrszázadparancsnokság részéről pedig *Petcu* főhadnagy ejtették meg. A közigazgatási hatóságot *Révay* szolgabíró képviselte. Szomorú eset, de tanulságos is. Bár csak már egyszer megjönne az eszük a nép fiainak, akiket különben lelkiismeretlen bujtatók vezetnek a halálos veszedelmekbe.

— **Háztulajdonosok és lakók** mindenféle változást (be- és kiköltözés, halálozást stb.) 24 órán belül, 500 leu pénzbüntetés terhe mellett kötelesek a lakáshivatalnál Székelyudvarhelyt bejelenteni.

— **Magyarországba** cenzurázott nyomtatványokat és újságokat is lehet küldeni. Minden egyes újságra 50 gr. sulyig 10 bani portó jár.

— **Azok az érettségizett tanulók,** akiket a tavasz folyamán soroztak be, önkéntesi évük leszolgálatára engedélyt nyerhetnek főiskolai tanulmányaik befejezéséig, ha ezt illetékes helyen kérik és tanulmányaik folytatását látogatási bizonyítvánnyal igazolják.

— **Becsületes megtalálót** keresünk, aki Székelykeresztúron az országos vásáron egy levélpénztárcát 6 drb. marhalevéllal, fényképes igazolvánnyal, katonai okiratokkal, személyazonossági igazolvánnyal és többféle — másnak ugyanis értéktelen — iratokkal s némi pénzösszeggel megtalált. Aki a tárgyakat kezemhez juttatja, a pénzt fáradságáért megtarthatja. Cim: Lőrincz István szabó Székelyudvarhely, Szentimre-utca 21. szám.

— **Trágya-eladás.** Székelyudvarhely város majorjában levő mintegy 200 szekér elsőrendű trágya, e hó 24-én a gazdatanácsosi irodában tartandó nyilvános árverésen eladásra kerül. A feltételek ugyanott megtalálhatók.

— **A községi előljáróságok** minden község határából az ott termelt buza, rozs, árpa, zab, lucerna, lóhere, kender, len, bab, lencse, borsó, kukorica, búkköny, mák és komló magvából egy-egy kgr. kizsákokban elkülönítve, kísérrőirattal ellátva, a 295—920. sz. földmiv. min. rendelet értelmében, kötelesek *Joan Nistor* vármegyei gazdasági felügyelő (Odorheiu, vármegyei ház 37. sz.) címére azonnal beküldeni. Együttal buza, árpa, rozs, zab 100—100 szál tövestől pálcára kötve is küldendő a megye, járás, község nevét, a termést holdanként (e mag szenvedett-e kárt, mi által, mi a véleménye az ideitermésre vonatkozólag) feltüntetve kísérrőirattal.

— **Julius 12-ike és augusztus 18-ika** közötti időben a kolozsvári mintavásárra utazó minden egyén a közlekedésiügyi miniszter jóváhagyása folytán — a vásár rendezőségének igazolványa révén — Románia bármely állomásától az utazási költségek tekintetében akármentő osztályon ötvenszázalékos díj-

kedvezményben részesül. Kolozsvárra menetel alkalmával a jegy teljes értéke fizetendő s ez a jegy — minden külföldi ráfizetés nélkül — a vizsaszatuzás alkalmával is érvényes és ingyenes utazásra jogosít, ha a jegyet a vásár rendezősége láttamozza és igazolvánnyal egészíti ki; igazolván azt, hogy a jegy tulajdonosa a vásáron résztvevő.

— **A marostordai felekezeti tanítók** — mint tudósítónk írja — a tanárokkal közös egyesületből ki akarnak válni, mert az elnökség eddig mit sem tett. A tanítók között nagy az elégtelenség úgy az elnökség, mint az egyházi vezetőséggel szemben. Van is ok rá. Hiszen a kántoria nélkül tengődő tanítók jelenlegi fizetése, még alamizsnának is kevés.

— **A Royal-moziban** ma (vasárnap) este 7 és 9 órakor a „Vádat emelek” II. része és csütörtökön este 9 órakor a III. része lesz bemutatva. Előkészületben a „New-York rejtelmek”.

\* **A „Szeke”-gyógyfürdő hivatalos megnyitása j. hó 24-én lesz műsoros Annabállal egybekötve.** Br. Orbán Balázs Szekefürdőjének páratlan határu gyógyvizét ma már mindenki igénybe veheti, mert a 18 kádnak állandó meleg vízzel való ellátása biztosítva van. A vendéglőnek 7—800 személyt befogadó nagyszerű elkészült. Igyekeztem az egész fürdőtelepet kellemes üdülő helyé tenni azáltal is, hogy külön-külön csoportozatú sétá- és tartózkodási helyeket rendeztem be a fürdő és vendéglő közelében egyes családok vagy társaságok részére. Itt szívesen látjuk az enniyalóval felszerelt kiránduló családokat is. A térszene minden délután 3—5-ig a fürdő sétahelyén, 5 óra után pedig a vendéglő terraszán lesz megtartva. Én úgy hiszem, hogy egy virágzó fürdő az egész város közönségének nemcsak közegészségi tekintetből, hanem az idegen forgalom miatt is fontos közgazdasági érdeke. Ezért kérem az egész város lakosságának továbbra is jóindulatú támogatását. Teljes tisztelettel: *Agh János*, fürdőbérő.

### Szerkesztői üzenetek.

**Szomorú gazda.** Panaszát illetékes helyre juttattuk, ahol — reméljük — megfelelő elintézetést nyer.

**Székely asszonynak.** A tehénturós gombóc csak úgy jó, ha apróra vágott friss kaporzöldet is teszünk bele.

Az odorheiu törvényszék.  
C. 847—1921.

### Hirdetmény.

Az odorheiu törvényszék közölni teszi, hogy *Todor Mártonné* sz. *Jakab Anna* székelyvársági lakos részéről az 1911. I. tcz. 748. §-a alapján előterjesztett kérelem folytán az orosz fogságban az 1920. évi május hó 1-én tifusz betegségben állítólag elhalt *Todor Márton* volt székelyvársági lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul Dr *Kálmán József* ügyvéd, odorheiu lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék *Todor Márton* és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot *Todor Márton* életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életben-

léte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek a *Gazeta Oficialában* történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó eltelté után, a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, 1921. évi június hó 4. napján. Dr *Glosz Miksa* s. k. tszéki bíró

A kiadmány hitelül

Florián

shiv. tisztviselő.

Comisiunea de judec. al negust. spec.  
No. 43/2—921.

### A törvény nevében!

Az árdrágítási bírói bizottság bünyösnek mondja ki *Ernst György* 45 éves, lutheránus vallású, cukrász, odorheiu lakost a 2969—919. sz. dec. lege. 8. szakaszába ütköző árdrágítási kihágásban, amit úgy követett el, hogy az üzletében levő árukon az árakat nem függesztette ki és ezért a 2969—919. számú rendeletet 8. §-a értelmében 500 leu pénzbüntetésre ítéli.

A pénzbüntetést behajthatatlansága esetén a Kbt. 22-ik §-a és a K. T. 621—920. számú rendelet alapján 50 leuonként, 1 napi összesen 10 napi elzárásra kell átváltoztatni.

A szabadságvesztést a büntetés megkezdésének napjától kell számítani.

Az 1916. IX. 5. szakaszának 11. bekezdése alapján kötelezi vádlottat, hogy ezt az ítéletet jogerőre emelkedés után az Odorheiu megjelenő »Székely-Udvarhely« című lap legközelebbi számában egyszer, saját költségén, egész terjedelmében közzé tétesse.

A pénzbüntetést jelen ítélet kihirdetésétől számított 15 nap alatt az ipari- és kereskedelmi miniszter javára az odorheiu kir. járásbíróshoz tartozik befizetni.

### Indokok:

Vádlott a terhére rótt árdrágítási kihágást a tárgyalás adataival egyezően beismerte;

s minthogy beszámítást kizáró és büntethetőséget megszüntető ok nincs vádlottat a terhére rótt árdrágítási kihágásban bünyösnek kimondani és a rendelkező rész értelmében büntetni kellett.

A büntetés kiszabásánál enyhítő körülmény gyanánt vétetett figyelembe vádlott büntetlen előélete és beismerése.

Ezzel szemben súlyosító, hogy az általa előállított cukrász süteményeket a megállapított 50 gramm súlynál általában kisebb súlyban állította elő.

Az ítélet egyéb rendelkezései a hivatkozott szakaszokon alapulnak.

Dr *Gallay Kálmán* s. k. biz. elnök.

*Molnár Samu* s. k.,

*Barcsay Károly* s. k. biz. tagok.

*Bartha Jolán* s. k. jkv. vezető.

Odorheiu, 1921. június. 15.

A kiadmány hitelül:

*Reichert*, manipulant.

**Eladó** építéstől visszamaradt fa-anyag, kő, ablak és épületfa Székelyudvarhelyt, Csere-u. 7. sz. alatt.

**Fedélcserép és tégl**  
julius 22-étől kezdve gyártelepemen kapható. **Ugron Ákos** fedélcserép- és téglagyára.

**Felügyelői,** házimesteri vagy ehhez hasonló állást keres megbízható, értelmes iparos, nőtlen, rokkant katona. Magyarul, németül beszél és ír. Cím e lap kiadóhivatalában.

Az odorheui törvényszék.  
C. 447/2—1921.

### Hirdetmény.

Az odorheui törvényszék közhírré teszi, hogy Gere Róza korondi lakos részéről az 1911. I. t.-c. 748. §-a alapján előterjesztett kérelem folytán a Kárpátokban 1915. évi február hó 15-én az oroszokkal vívott ütközetek egyike alatt, mint a volt m. kir. 22. honvéd gyalogezred katonája fejlődést kapott s ezen sebesülés következtében a helyszínen állítólag elhalt Gere János volt korondi lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul Dr. Jakab Zoltán ügyvéd, odorheui lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Gere Jánost és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot Gere János életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek a Gazeta Oficialában történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest megfogja állapítani.

Odorheiu, 1921. évi április hó 6.  
Dr. Glósz Miksa s. k. tszéki bír.  
A kiadmány hitelül:  
1—3 Florián shiv. tisztviselő.

Az odorheui törvényszék.  
C. 707/2—1921.

### Hirdetmény.

Az odorheui törvényszék közhírré teszi, hogy Kinde Józsefné sz. Bálint Róza székelyszállási lakos részéről az 1911. I. t.-c. 48. §-a alapján előterjesztett kérelem folytán, az orosz fronton 1914. október hó 3 napján az uzsoki szorosától balra eső egyik magaslaton reggeli 8—9 óra között ellenséges golyótól találva, állítólag elesett Kinde József volt székelyszállási lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul Dr. Jodál Gábor ügyvéd, odorheui lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Kinde Józsefet és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot a Kinde József életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetménynek a Gazeta Oficialában történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest megfogja állapítani.

Odorheiu, 1921. évi június hó 25-én.  
Dr. Glósz Miksa s. k. tszéki bír.  
A kiadmány hitelül:  
Florián Mária s. hiv. tisztviselő.

### Házeladási hirdetés.

3860. számú árvaszéki engedéllyel eladjuk Oklándon levő belső-ségünket, mely 1913. óta csendőrlaktanya volt. A 600 m<sup>2</sup> teleken van: nagy kőház, föni 5 szoba, lent 2 konyha, 2 kamara és 1 pincével. Kőistálló, kocsiszin, sertés- és tyúkóllal. Gyümölcsös, veteményeskert és udvar. A telek mellett malomárok foly az egyik oldalon.

Az eladás nyilvános árverésen 1921. július 31-én d. u. 2 órakor Oklándon, a helyszínén történik.

Kikiáltási ár 70,000 leu.

Oklánd, 1921. július 1.

Özv. Szabó Dénesné és gyermekei.

## Butor nagyraktár!

Mindennemű butor a legmeggyőzőbbtől a legfinomabb kivitelig állandóan raktáron kapható — kicsinyben és nagyban!

**BALÁZSKÁROLY**  
butorraktárában  
Bulev. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 27.

### Autóközlekedés!

A n. é. közönség és a kereskedők szíves figyelmébe ajánljuk, hogy a Székelyudvarhelyt, Kornis-u. 4. sz. a, levő autószállítási vállalat részéről a Batthyány-téren, a barátok templomával szemben, egy táblát függesztettünk ki és azon állandóan jelezzük, hogy az autó mikor és hova közlekedik. Wagner Testv.

## Kereskedők, Szövetkezetek, Fatelepek és Fogyasztók figyelmébe

ajánljuk, hogy nagybani üzletünket Odorhei (Székelyudvarhely) Bulev. Reg. Ferd. (Kossuth-utca) 56. sz. alatt megnyitottuk, ahol **pas, fűszer, gyarmat- és szövetárak,** kitűnő fajborok, továbbá gyermek- és férficipők a legolcsóbb napi árakon kaphatók. Tisztelettel: BANCA CETATEA.

## A székelyudvarhelyi első asztalos iparszövetkezet

Székelyudvarhelyt, Bulev. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 40. sz., a posta-udvarban hátul

Elvállal minden, az asztalos iparhoz tartozó munkát. Jó és pontos kiszolgálás. Jutányos árak. A n. é. közönség szíves bizalmát kéri kész szolgálattal:

**Gyarmathy, Kassay, Vizhányó és Cseke asztalosok.**

## BANCA CETATEA ODORHEI

Főintézet BRASSÓ, BUKAREST.

Elfogad átutalásokat bárhova. Folyósít olcsó kölcsönöket, elfogad betéteket magas kamatláb mellett, finanszíroz kereskedelmi és ipari vállalatokat. Külföldi pénzeket bevált. Vidéki megbízható ügynököket jutalék mellett alkalmaz. Értekezhetni lehet a bankhelyiségben.

## DROGUERIA

SZÉKELYUDVARHELYT,

Kossuth-u. 29. (Schuller-ház.)

Mindenféle gyógy- és illatszerárak, kötszerek és gumi árak, kozmetikai cikkek stb. legelőnyösebb beszerzési forrása.

Fényképészeti cikkek eredeti minőségben.

## Női ruhák,

pongyolák, bluzok, női férfi és gyermek fehérneműek, menyasszonyi kelengyék, leányka és fiugyermekek ruhák, legkényesebb estélyi és utcai ruhák olcsón, pontosan a legújabb divat szerint készülnék; átalakításokat lelkiismeretesen végez:

**Dolvig Keresztélyné**  
Székelyudvarhelyt, Kornis-utca 14. szám alatt (emelet).

**Tükörablak** 2 mtr. magas, 1 mtr. széles, teljes felszereléssel, sárgaréz tolokával, kirakatnak is alkalmas, eladó. Cím e lap kiadóhivatalában.

**Budapestről** az 1920—1921. években megjelent összes magyar könyv-újdonságok megérkeztek és kaphatók Z. Székely János könyvkereskedésében Székelyudvarhelyt.

## Pénz beváltás az egész vármegyéből!

A Banca Generala által kibocsátott German Leiek beváltását 1921. július 31-ig bezárólag a város és vármegye területén a „Cetatea” bank fogja eszközölni Odorheien.

A beváltásnál igazolni kell, hogy a beváltó 1921. év szept. végéig minden közzadóját kifizette.

Községek névszerű kimutatásán elegendő az előjáróság sommásan történt igazolása.

## Présel, ványol s legszebben fest és tisztít

selyem, bársony, férfi és női ruhákat, végárukat, háziszőttetes posztókat

## SUAÁB ANDOR

első barcasági ruhafestő és egytiszító gyára BRASSÓ.

Gyűjtőde:  
Szentkötés János utóda cég  
Székelyudvarhely, Batthyány-tér 4.

## Műhely áthelyezés!

A n. é. közönség tudomására hozom, hogy

## bádogos műhelyemet

Eötvös-utca 4. szám alól Székelyudvarhelyt, Piața Regina Mária (Batthyány-tér) 11. sz. alatt levő udvari helyiségbe helyeztem át. Műhelyemben elvállalok minden szakmába vágó új és javítási munkákat. — Raktáron tartok mindennemű konyhafelszerelési cikkeket. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, kiváló tisztelettel:

**Kerestély Gyula,**  
bádogos-mester.

## MEGNYILT

a brassói CELL-féle LIKÖRGYÁR

**NAGY RAKTÁRA**  
Odorhei (Székelyudvarhely) Str. Principessa Elisaveta (Bethlen-utca) 24. sz. alatt, hol nagyban és kicsinyben a legolcsóbb árak mellett kaphatók a legfinomabb edesített italok, kitűnő rum, állás, cognac és mindenféle likörök stb. stb. — Mindenki kellemes otthont talál

**VENDÉGLÖMBEN,**  
hova bejárat a főkapun. A n. é. városi és vidéki közönség szíves látogatását kéri teljes tisztelettel:

**LAPKA HENRIK,**  
vendéglős, erdélyi fajborok és szeszraktára.